

Yeni Projeler ile Gençlik Şurası Aralık'ta

YENİASYA
FİDANLIK

EYLÜL-EKİM 2024 | Sayı : 21-22 | "Hür Nesilllerin Gür Sesi" | editor.fidanlik@yeniasya.com.tr

İSLÂM KAHRAMANLAR BEKLİYOR!

Yasir ÖZER

3. Sayfa Haberleri

Geçenlerde yüksek tirajlı gazetelerden birkaçına göz gezdirdim. İdeoloji ve dayatma yüklü ilk sayfaya tahammül ettikten sonra 3. sayfa haberleri ile sarsıldım. Aşağı satırlara doğru indikçe dehşet detaylanıyor ve felaketi zihne nakşeden betimlemeler yapılıyordu.

Diğer gazetelerde de durum pek farklı değildi. Her birisi cinayetten cinayet, ihanetten ihanet beğendiriyordu.

Evet bu bir beğendirme teşebbüsü idi.

Haber için kullanılan foto, klişe ve spotlar tamamen okuyucunun yumuşak karnını bulmaya, vicdanının köşesini burkmaya ve hissi coşturup akli muhakemeyi devreden çıkararak diğer sayfaları bu duygu durumu ile okutmak için tasarlanmıştı.

Her halde "En çok beni okuyun"un basını getirdiği durum bu.

Dikkat çekici renkler, büyük ve koyu puntolarla atılmış başlıklar arasında acı ve dehşetin haberi.

Zannediyorum bu duruma sizler de şahit oluyorsunuz.

Patlayan foseptik çukuru gibi her taraftan fışkıran vakıalar işte böyle dikkat çekici başlıklar altında sunuluyor.

Haberin bu şekilde servisi edilmesi, toplumsal bilinç ve farkındalık oluşturmaktan çok dehşeti özendiriyor ve normalleştiriyor.

Misal kadın cinayetleri…

Aydan Aslan ve Işın Kırışkan'ın 4508 kadın cinayeti haberini derleyerek yaptığı çalışma, haberlerin en çok "cinayetin nasıl işlendiği" hususunu merkeze aldığını söylüyor ve şu hükme varıyor:

"*Medyada kadına yönelik şiddet haberlerine sıkça yer verilmesi ve bu haberlerin veriliş biçimi şiddeti yeniden üreten bir mekanizma oluşturmakta ve şiddeti döngüsel hale getirmektedir*."

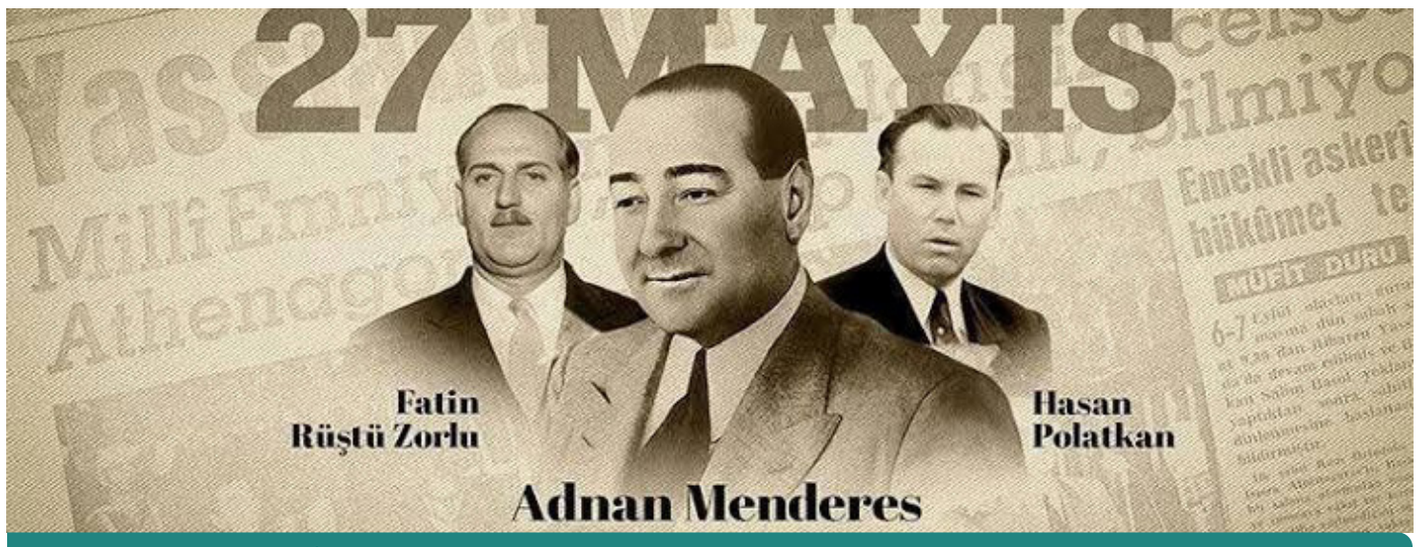
Cinayetler arttıkça medyada daha çok yer buluyor, yer buldukça da normalleşerek daha çok işleniyor.

Artık medyanın kendisini çek etmesi gerekiyor. Bediüzzaman'ın matbuat nizamnamesi ve vicdan arasında kurduğu irtibat ne kadar da önemli.

Hele bir de cinayetler, karşı mahalleye ait ise eyvah ki ne eyvah... İnsaf ölçüleri tamamen ortadan kalkıyor, cesetlerin etrafında ideolojiden rejime uzanan geniş bir alanda tartışmalar başlıyor.

Şu anki kaotik durumun ana âmili bu.

O yüzden basın mensupları sorumlu yayıncılığın temel kurallarını ve vicdanı kenara bırakmanın memleketin sosyolojik yapısında açtığı yarayı görmekte artık gecikmemeli.

Bediüzzaman'nın İslâm Kahramanı dediği Adnan Menderes ve beraberinde şehit edilen iki arkadaşını rahmetle yad ediyoruz.

Adnan Menderes, Türkiye'nin çok partili demokrasiye geçişinde önemli bir rol oynayan liderlerden biri olarak, demokrat kişiliği ve İslâmiyet'e yaptığı hizmetlerle halkın gönlünde derin izler bırakmıştır.

1950-1960 yılları arasında başbakanlık görevinde bulunan Menderes, Demokrat Parti'nin genel başkanı olarak, halka daha yakın bir yönetim anlayışı benimseyip özgürlükçü politikalar izledi. Bu dönemde, ifade özgürlüğü, basın hürriyeti ve çok partili demokrasinin gelişimine yönelik adımlar atarak geniş kitlelerin desteğini kazandı. Menderes, özellikle dinî özgürlükler konusunda yaptığı reformlarla dikkat çekti. Tek parti döneminde yasaklanan birçok İslâmî uygulama, Menderes döneminde yeniden hayat buldu.

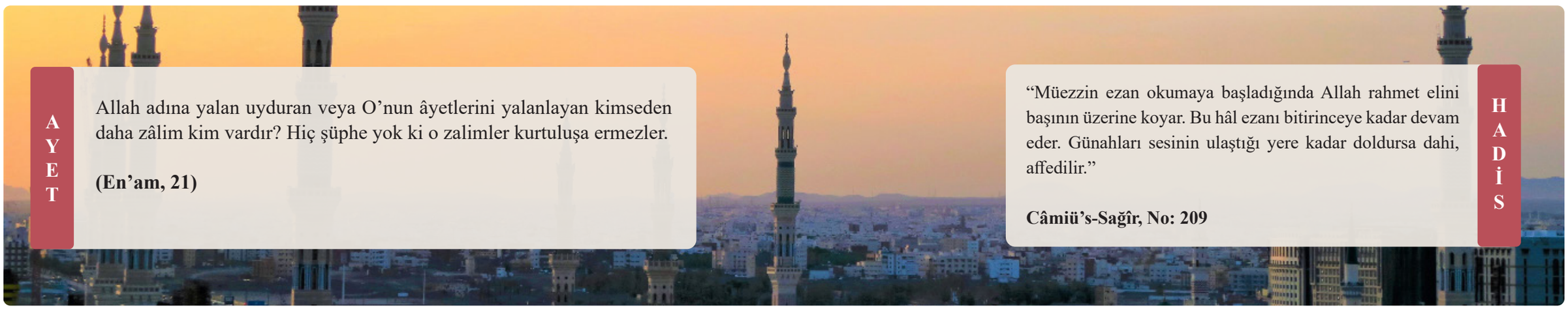
En dikkat çekici adımlarından biri, 1932 yılında Türkçeye çevrilen ezanın tekrar Arapça okunmasını sağlamasıydı. Bu karar, halk arasında büyük bir memnuniyetle karşılandı ve Menderes'in İslâmiyet'e verdiği önemin bir göstergesi olarak değerlendirildi.

Ayrıca, din eğitiminin yaygınlaşması için Kur'ân kurslarının açılmasına izin verildi ve İmam Hatip okullarının sayısı artırıldı, böylece dinî eğitimde önemli bir atılım yapıldı. Adnan Menderes'in liderliği, Türkiye'de demokrasi ve din özgürlüğünün genişlemesine katkıda bulunan önemli bir dönem olarak tarihe geçti.

Halkın dinî değerlerine ve hassasiyetlerine duyarlı yaklaşımı, Menderes'in geniş bir halk kesimi tarafından sevilip sayılmasını sağladı. Hem demokratik hak ve özgürlükler konusundaki kararlı duruşu hem de İslâmiyet'e yönelik hizmetleri, onun adını Türkiye siyasetinde özel bir yere taşıdı..

ErkaM YILDIRIM — Yirmi birinci asrın çorak çocukları — 02
Dr. Keith L. — Kur'ân ve embriyoloji — 02
Mehmet Can DAĞ — Güvence — 03
Ali KESKİN — İstikbal İslamiyet ile ışıklanacak — 05
Baranî — Ömer Muhtar — 05

AYET

Allah adına yalan uyduran veya O'nun âyetlerini yalanlayan kimseden daha zâlim kim vardır? Hiç şüphe yok ki o zalimler kurtuluşa ermezler.

(En'am, 21)

HADİS

"Müezzin ezan okumaya başladığında Allah rahmet elini başının üzerine koyar. Bu hâl ezanı bitirinceye kadar devam eder. Günahları sesinin ulaştığı yere kadar doldursa dahi, affedilir."

Câmiü's-Sağîr, No: 209

Bediüzzaman Said Nursî

Bu zamanın en büyük farz vazifesi ittihad-ı İslâm'dır

Tarîk-ı Muhammedî (asm), şüphe ve hileden münezzeh olduğundan, şüphe ve hileyi îmâ eden gizlemekten de müstağnidir. Hem de, o derece azîm ve geniş ve muhit bir hakikat, bahusus bu zaman ehline karşı hiçbir cihetle saklanmaz. Bahr-i umman nasıl bir testide saklanacak?

Tekraren söylüyorum ki: İttihad-ı İslâm hakikatinde olan İttihad-ı Muhammedînin (asm) cihetü'l-vahdeti tevhid-i İlâhîdir. Peyman ve yemini de imandır. Encümen ve cemiyetleri, mesâcid ve medâris ve zevâyâdır. Müntesibîni umum mü'minlerdir. Nizamnamesi Sünen-i Ahmediyedir (asm). Kanunu evâmir ve nevâhî-i şer'iyedir.

Bu ittihad, âdetten değil, ibadettir. İhfa, havf-ı riyadandır ve farzda riya yoktur. Bu zamanın en büyük farz vazifesi ittihad-ı İslâm'dır.

İttihadın hedef ve maksadı, o kadar uzun, münşaib, muhit ve merâkiz ve maâbid-i İslâmiyeyi birbirine rabteden bir silsile-i nurânîyi ihtizaza getirmekle, onunla merbut olanları ikaz ve tarîk-ı terakkîye bir hâhiş ve emr-i vicdanî ile sevk etmektir.

Bu ittihadın meşrebi muhabbettir; husumet ise cehalet ve zaruret ve nifakadır. Gayr-i müslimler emin olsunlar ki, bu ittihadımız bu üç sıfata hücumdur. Gayr-i müslime karşı hareketimiz iknadır –zira onları medenî biliriz– ve İslâmiyeti mahbub ve ulvî göstermektir –zira onları munsıf zannediyoruz.

Lâubalîler iyi bilsinler ki, dinsizlikle kendilerini hiçbir ecnebîye sevdiremezler. Zira mesleksizliklerini göstermiş olurlar. Mesleksizlik, anarşilik sevilmez. Ve bu ittihada tahkik ile dâhil olanlar, onları taklit edip çıkmazlar.

İttihad-ı Muhammedînin (asm) ittihad-ı İslâm meslek ve hakikatini enzar-ı umumiyeye arz ederiz. Kimin bir itirazı varsa, etsin; cevaba hazırız.

"Cihanın bütün aslanlarının bağlandığı bu zinciri hilekâr bir tilkinin koparmasına imkân var mıdır?"

(ESDE, s.57)

Ben kusurlu fehmimle şu zamanda, heyet-i içtimaiye-i İslâmiyeyi, çok çark ve dolapları bulunan bir fabrika sûretinde tasavvur ediyorum. O fabrikanın bir çarkı geri kalsa, yahut bir arkadaşı olan başka bir çarka tecavüz etse, makinenin mihanikiyeti bozulur. Onun için, ittihad-ı İslâmın tam zamanı gelmeye başlıyor.

(Hutbe-i Şamiye, s.62)

Azametli, bahtsız bir kıt'anın; şanlı, talihsiz bir devletin; değerli, sahipsiz bir kavmin reçetesi, ittihad-ı İslâmdır.

(Mektubat, s.452)

Dağarcık

Meşrutiyet

Bir ülkede, hükümdarın başkanlığı altında bir hükümetin ve yasaları yapan seçilmiş bir parlamentonun bulunduğu yönetim biçimi.

"Şeriatın meslek-i hakikîsi, hakikat-i meşrûtiyet-i meşrûadır."

DHÖ, s.22

"Bediüzzaman Meşrutiyeti bazı kayıt ve şartlara bağlı kalarak kabul etmiştir"

Bediüzzaman Said Nursî ve Devlet Felsefesi, s.211

Erkam YILDIRIM

Yirmi birinci asrın çorak çocukları

Karanlık bir kuyu içinde çırpınan gözlerim, beni "benden eyleyen" bir çığırtkanlığın arkasına sürüklüyor. Oysa dünyadaki ihtişam ve görkem, yerin yüzüne sirayet ederken, derya ve feza ile bütünleşmişken, yüreğime vurulan notaların esintileri, gözlerimi karanlık arıklara düşürmemeliydi.

Zira bir gün batımı sahnesinde esen tan yeli, kızılcık şerbeti dökmeliydi gönül kapısında bekleyen kapıcının mefkuresine. Ardından açılan kapının bir adım ötesinde beni bekleyen basiretin şaşmaz ölçüsüne bir demet gül bırakıp, gözlerden süzülen ateşli bakışlar dudaklara tırmanmalıydı. Ve uzatılan dudakların ateşine meftun olan deryalar, mukaddes lütuflardan geçmeliydi.

Yalnız… Mabedimin gözleri, gökyüzüne doğru tırmanan yaralı bir kuş gibi; baktıkları bataklık, gördükleri ise sadece seçtikleri kadar çaresizdi.

Kim bilir… Belki de hayatın bu serüvenine kapılan düşlerimin düşüşü, yalnızca tüm bakışlara dürbün ve tüm gördüklerine "ama" idi. Biz, yirmi birinci asrın çorak çocukları, gözlerin izinde kaybolmuş, bir daha göremeyecek kadar işgale uğramış topraklar gibiyiz.

Sakın… Bir daha sakın… Sen de biliyorsun ki "Gözlerimiz korkunç itiraflarla dolu," bekliyor bir sürü gibi. Bazen enkaz parçacıkları, bazen utancın doruklarında buluyor bizi. Ve mukadderat içinde var olan gözlerimizin şahitliği, bizlere nerelerden neleri hazırlıyor?

Bilmiyorum ve bilemem. Kim bilir neleri ve nereleri? O zaman bu fenalığın cehaletinden kurtulmak istiyorsak, "Mana denizine dalmak için, baktıklarını idam et," demeliyiz. Çünkü bizleri çoraklaştırarak boyunlarımıza urgan geçiren gözler, bir daha yaşayamayacak kadar nefessiz bırakacaktır seni, beni ve...

O zaman gözlerimize sürülenlerin izini değil, gözlerimize sürdüğümüz izleri terk etmeliyiz. Zira gözlerine sürdüklerin Yaratıcı'dan değil. Senden olanlar ise, senden değil.

O halde… Sus ve kapat gözlerini. Sadece bir an bile olsa… Neden mi? "Gözlerimi kapatıyorum ve tüm dünya ölüyor, gözlerimi açıyorum, her şey yeniden doğuyor," diyen Sylvia Plath gibi. İşgalin başladığı topraklarda yeniden doğmak ve yaşamak istiyorsak, bir an bile olsa tüm işgali bitirmek için kapat gözlerini.

Yoksa, bir Ortadoğulu rahibin yazdıkları tırmalar kulaklarımızı. Görmesi ile en çok beklediği anın arasında yaşadığı çelişkiyi hatırlatır bizlere. Hani bir düşünür de şöyle diyordu: "Bir şehrin uzak semtleri gibi kalır gözlerin, üzgün kara ve ayaklanmaya hazır."

İşte, şimdi gözlerimiz üzgün kara ve ayaklanmaya hazır. Öyleyse, işgalin altında ezilmektense ayaklanmaya cesaret edecek gözlerimize direnmek bize nasıl bir yurt ve hangi ateşli barınaklardan ateş taşır, bir düşün. Düşün ki ömrün boyunca gözlerinin gördükleri ve gördüklerin kadar inşa ettiğin yurdun sıcaklığı seni üzmesin. Şimdi bunları düşünmenin vakti gelmedi mi? Şimdi gözlerimize sürülen irinlerin izlerini temizlemenin vakti gelmedi mi?

Ve işte… Durduramıyorum. Ayaklanıyor gözlerim. Ne kadar arıklara koysa da beni, tufanlar ve kasırgalar kopuyor. Ve inan, ağlıyor benden olan coğrafyamın yağmurlarıyla. Dudaklarıma kadar tuzlu, yüreğime kadar ateşli, gönlüme kadar sarhoşça.

Hey arkadaş! Çıldırıyorum… Yok mu yetişen? Gözlerimin izi, gönlümün izinden değil; bakmak istediklerimin iziydi… Sorma, biliyorum hepsi benimdi. Sanki gözlerimden ötesi yok, sadece gördüklerim "dilimdi ve dinimdi."

Ve şimdi bırakıyorum. "Yirmi birinci asrın çorak çocukları" gözlerimi bu asra bırakıyorum. Zira bu yüzyılda esir edilmiş gözlerin izinde hâlâ mahmurluk ve masumluk yağmurları düşüyorsa serüvenine, gönlüne taşınan hicranların mukaddimesi, asırları barındıran bir kâtibin kaleminden çıkmış gibi sana doğru "Seni, senden eylemeye değil, seni sana döndürmeye" geliyordur.

Sana senden olanı hatırlatmaya, senden olmayanı atmaya… Yani gözlerinin izini doğru sürmene, dolu sürmene…
O zaman bırak da, sadece gözlerin söylesin sözlerini. Gözlerin sussun ve gözlerin görsün seni, beni ve bir başkasını. Zira sen susarsan, gönlün ve kalbin gözlerinle konuşur.

İşte o zaman sadece umut taşır, düş taşır, efkâr taşır. Yüklü vagonlar içinde seni ve sadece senden olanı taşır. Ve belki de işgal biter. Gökyüzünde uçuşan kuşlar gibi hür, özgür ve mukadderatla birleşmiş gözlerimiz, özüne dönerek, "Senin izlerin benim özümdendir, senin özün ise benim gönlümden görendir," diyerek, nasıl görmemiz gerektiğini bir daha hatırlatır.

Son olarak demeliyim ki, şimdi "Gözlerimi bırakıyorum ya Rabb… Sana emanet artık gözlerimdeki bâb."

Dr. Keith L. MOORE

Kur'ân ve embriyoloji -6

(Önceki ayın devamı…)

Yumurta, uzun bir foliküler sıvı akışından seçilir. Sperm ise seminal sıvıdaki milyonlarca spermden sadece bir tane seçilir. Yumurtanın hücre zarına dokunan ilk sperm kolayca girer, ancak hemen sonra hücre zarında sadece tek bir spermi seçecek ve diğer tüm spermleri engelleyecek hızlı bir değişim olur Şimdi Emşac Nutfeden bahsedelim. Döllenmiş yumurta ya da bizim anlandırdığımız haliyle zigot karışık, birleşik bir nutfe olan Emşac Nutfe halini alır. Allah'ın Kur'ân'da dediği gibi Gerçek şu ki, biz insanı katışık bir nutfeden (erkek ve kadının dölünden) yarattık… (İnsan Suresi - 2.)

Bu konu ile ilgili önemli nokta: Nutfenin tekil bir isim, emşac'ın ise çoğul bir niteleme sıfatı olmasıdır

Geleneksel dilbilgisi kurallarına göre tekil isimler tekil sıfatlarla nitelenir. Bu nedenle Emşac Nutfe terimi eski Kur'ân alimleri için bir gizemdi. Nufte; tekil isim Emşac; çoğul niteleme sıfatı. Ancak şu an bu özelliği şöyle açıklıyoruz:

Zigot tek bir yapı ama içerisinde iki hücreyi; spermi ve yumurtayı barındırması iki kromozom bulundurması bakımından çoğul bir yapı da barındırır. Nutfe tek bir zigot olmasını kastederken; Emşac birleşmiş olan sperm ve yumurtayı kasteder.

Bu nedenle bilimsel bir bakış açısından, "emşac" tamamen doğrudur çünkü çoğul bir sıfat olarak gerçekten çok yönlü tek bir varlık olan tekil "nutfe"yi niteler. Bu aşama, nutfenin şeklini koruyarak ancak blastomer adı verilen daha küçük parçalara bölünerek geliştirilmeye devam eder.

Yaklaşık dört gün sonrasında morula olarak bilinen küresel bir hücre kütlesi oluşturur. Döllenmeden 5 gün sonra nutfe, morula hücrelerinin iki parçaya ayrılmasıyla bir blastosist oluşturur.

Bu süre zarfında "emşac" terimi tüm gelişmelerinde nutfe için çok uygun bir nitelemedir. Çok yönlü bir varlık olmaya devam ediyor. Bir sonraki aşamaya "takdir" denir. Planlama ve programlama manasına geliyor Nutfe emşac'ın erken oluşumunda kromozomlar her iki ebeveynden oluşur ve karıştırırlar; insan embriyosu bu oluşumdan doğar. Bu genetik karışım çocuğun özellikleri olduğu kadar çocuğun cinsiyetini de belirleyecektir.

(Devamı var)

Mehmet Can DAĞ

Güvence

Geçtiğimiz yıllarda bir araştırma sonucu, 20 dakika da bir yanıp sönen bir ışın türü keşfedildi. Bu ışının daha önce gözlemlenmemiş bir magnetar "nötron yıldızı"ndan geldiği düşünülüyor. Bir yıldız, eğer Güneş'in 50 katı boyutlarındaysa, ömrünü tamamladıktan sonra süpernova adı verilen bir sürece giriyor ve patlıyor. Bu süreç tamamlandıktan sonra ise yıldız, eğer yeterli büyüklükteyse nötron yıldızına dönüşüyor. Yıldız, içe doğru büyük bir hızla çökmeye başlıyor. İçinde oluşan yüksek enerji ve basınçla protonlar ve elektronlar birleşerek nötronlara dönüşüyor. Çevresinde ölümcül ve inanılmaz boyutlara ulaşan bir manyetik alan oluşuyor. 20 dakika da bir geldiği tespit edilen ışığında böyle bir yıldızdan geldiği tahmin ediliyor. Ne kadar ilginç değil mi? Bu ilgi çekici gelişme bana, uzayda inanılmaz gelişmeler yaşanırken Dünya'da ne kadar güvenle yaşadığımızı hatırlattı.

Bilim insanları hayatlarını adayarak ciddi araştırmalar yürütüyor. Uzayın derinlikleri keşfediliyor. Nereden geldiğimiz, uzayın hangi noktasında olduğumuz, geleceğimizin ne olcağı gibi mühim suallere cevaplar arıyor. Ancak bir anlık gelişme ile tüm dünyamızın altüst olabileceği gerçeği hiç azımsanmayacak kadar fazla. Belkide galaksimizde bizi bekleyen büyük bir tehlikenin arefesindeyiz ancak hiçbir belirti yakalayamadık bile. Kimbilir?

İşte her yeni güne, Dünya'nın aynı düzeninde devam edeceği güvencesi ile uyanıyoruz. Yarınımızı bu güvence üzerine şekillediriyoruz. Bir sabah kalktığımızda tüm düzenin altüst olabileceğini hesaba katmıyoruz. Üstelik geçmişe baktığımızda bu tarz durumlar hiç yaşanmamışta değil. Bir gece ansızın yaşanan, sel faciaları, depremler, yangınlar, kasırgalar, heyelanlar, yanardağ patlamaları, meteor faciaları ve dahası. Geçmişte bu şekilde akamate uğramış birçok şehir var. Dünya önceleri bu ve benzeri bir çok facia atlatmış. Üstüne şimdide bizi bekleyen bir iklim değişikliği senaryosu var...

Öyle ya da böyle insana bir güvence gerekmiyor mu?

Bir inancımız olmadan, yeryüzünde yaşayabilmemiz pek mümkün gözükmüyor. Eğer medenî hayatta kaygısızca ve konforlu bir hayat sürmek istiyorsak İslam'ın tevekkül dediği anlayışı iyice özümsemiş veya bir şekilde kavramış olmamız gerekiyor. Ne kadar karmaşık gözüksede önce Dünya'nın sonra uzayın harika bir düzen ile aynı bir saat gibi çalıştığını kabul etmek gerekiyor. Acaba her baktığımda hayran olduğum dünya, yarın beni hüsrana uğratacak mı? Geceleri ortaya çıkan ışık kirliliğinden varlığını unutsamda, işleyişi huzur veren gezegenler, yıldızlar, yıldız takımlarının düzenli hareketleri yarın bir aksiliğe uğrayacak mı? Bu tarz düşüncelere ne vaktimiz var, ne de sabrımız. Olumsuzu düşleyerek bir hayat nasıl sürebilir?

Böyle bakıldığında yaşamak, aslında bir kabulleniş değil mi? İçine doğduğumuz durumlara razı gelmeyerek ya da tamamen inkar ederek nasıl bir hayat sürdürebiliriz? Hayat, değiştiremeyeceğin, gücünün yetmediği ve içine doğduğun onca durumu kabul etmekten geçiyor. Elimizde kalan ise, geçmişe ve geleceğe takılı kalmadan bu anı yaşayabilmek.

Satürn'ün halkalarının keyfiyeti nasıl?

Satürn'ün halkaları Güneş Sistemi'nin en hayret verici görsel özelliklerinden birisi. Ancak Satürn'ün ikonik halkaları 2025 yılında geçici bir süre boyunca kaybolacak.

Güneş Sistemi'nin altıncı gezegeni olan Satürn, ihtişamlı halkalarıyla tanınıyor. Bu halkaların milyarlarca buz parçası ve küçük kaya parçalarından oluştuğu biliniyor. Ancak Satürn'ün ihtişamlı halkaları, altı ay içinde gözle görülür biçimde kaybolacak. 23 Mart 2025'te, gezegenin halkaları Dünya'dan bakıldığında neredeyse görünmez hale gelecek.

Satürn'ün ekseni, Dünya'nınki gibi eğiktir. Yılın yarısında, gezegen Güneş'e eğik olarak ilerler ve halkalarının üst kısmı aydınlanır. Yılın diğer yarısında ise gezegen diğer yöne eğilir ve Güneş, Satürn'ün güney kutbuna ve halkalarının alt kısmına ışık tutar.

Bu olay, Satürn'ün ekseninin özel eğikliğinden kaynaklanıyor; halkalar, görüş açımıza tam kenarından

konumlanacak. Bu, bir kağıdı gözünüzün tam karşısına hizaladığınızda onu neredeyse göremez hale gelmenizle aynı şey.

İlginç bir şekilde, Satürn'ün yörüngesinde iki kısa dönem bulunuyor. Bu kısa dönemlerde halkalar doğrudan Güneş'e bakar; bu olaya ekinoks denir ve hem kuzey hem de güney yarımküreler kısa bir süre eşit şekilde güneş ışığı alır.

Neyse ki bu kalıcı bir değişiklik değil. Her 29,5 yılda bir tekrarlanan geçici bir kozmik olaydır. Bu da esasında Satürn'ün Güneş'in etrafında dönme süresidir. Mart 2025'ten sonra Satürn'ün eksenel eğimi halkaları tekrar görünür hale getirecek, ardından Kasım 2025'te tekrar kaybolacak. Satürn'ün eksen eğikliği nedeniyle, halkalar 2032'ye kadar tamamen görünür hale gelmeyecek. Halkaların kaybolması son olarak 2009 yılında gerçekleşmişti.

Kısa... Kısa... Kısa...

1 Dünya'nın yeni uydusu: Mini Ay

"Mini ay" olarak görülen, yaklaşık 10 metre çapındaki bir asteroidin 29 Eylül'de Dünya'nın yörüngesine girmesi ve iki aya yakın bir süre boyunca Dünya'ya eşlik etmesi bekleniyor.

Güneş etrafında, çoğunluğu Mars ve Jüpiter arasında belirli yörüngelerde dolanan ve farklı boyutları ile biçimleri olan kaya ve metal parçalarına asteroit denir.

Yakın zamanda keşfedilen, yaklaşık 10 metre çaplı bu asteroit 2024 PT5 olarak adlandırılıyor. "Dünya'nın geçici mini ayı" olarak nitelenen asteroidin 29 Eylül 2024 tarihinde Dünya yörüngesine girerek gezegenimizin etrafında yaklaşık iki ay boyunca dolanması bekleniyor. 2024 PT5'in 25 Kasım'da Dünya'nın çekiminden kurtulup 9 Ocak 2025'te gezegenimize tekrar yaklaşacağı ve bu sefer yaklaşık 1,8 milyon kilometre uzaktan geçeceği tahmin ediliyor.

2024 PT5, daha önce 1960'ta, 1982'de ve 2003'te Dünya'nın yakınından geçmişti. Asteroit, üç geçişinde de Dünya'ya yaklaşık 8,2 milyon kilometre mesafeye kadar yaklaşmıştı. Normal şartlarda asteroitler Dünya'nın yerçekimi etkisi ile atmosfere girerek yanar ya da yerçekiminden etkilense de atmosfere girmeden yollarına devam eder. Bu nedenle, yaklaşık 10 metre çapındaki bu asteroidin 29 Eylül'de Dünya'nın yörüngesine girmesi ve iki aya yakın bir süre boyunca Dünya'nın yörüngesinde dolanacak olması bilim insanlarında büyük bir merak uyandırdı.

2024 PT5'in 2055 yılında bir kez daha Dünya'ya yaklaşacağı fakat bu sefer geçişinin 5,2 milyon kilometre mesafeden gerçekleşeceği öngörülüyor.

2 OpenAI'ın tıpta kullanılan aracı yalan söylüyor!

OpenAI'ın sesli transkripsiyon aracı Whisper, tıbbi merkezlerde hasta görüşmelerini yazıya dökmede yaygın olarak kullanılıyor. Ancak yeni bir rapor, Whisper'ın orijinal kayıtlarda olmayan bilgiler üretme eğiliminde olduğunu ortaya koydu. ABC News ve Engadget'ın haberlerine göre, bu araç zaman zaman transkripsiyonlara yanlış ifadeler, hatalı ilaç adları ve hatalı yorumlar ekleyebiliyor. Özellikle tıbbi alanda bu durum ciddi riskler taşıyor. Whisper'ın "halüsinasyon" adı verilen yanlış transkripsiyonları, yüksek risk taşıyan sektörlerde büyük sorunlara yol açabiliyor.

OpenAI, aracın riskli alanlarda kullanılmaması gerektiği konusunda uyarılarda bulunmuş olsa da, uygulamaların yaygın kullanımı devam ediyor. Bir makine öğrenimi mühendisi, 100 saatlik bir kaydın yarısında yanlış transkripsiyonlar bulduğunu belirtirken, başka bir geliştirici, 26 bin transkripsiyonun tamamında benzer hatalar gözlemledi. Araştırmalar, bu tür hataların dünya genelinde milyonlarca kayıtta sorun oluşturabileceğini vurguluyor.

OpenAI'ın Whisper aracı, Oracle ve Microsoft Cloud gibi büyük platformlarla entegre edilmesiyle daha da riskli hale geliyor. Bu bulut hizmetleri, yanlış transkripsiyonların yayılmasına zemin hazırlıyor. Akademisyenler Allison Koenecke ve Mona Sloane'ın araştırmaları, Whisper'ın ürettiği yanlış bilgilerin %40'ının zararlı olabileceğini gösterdi. OpenAI, bu raporları değerlendirip gelecekteki güncellemelerde geri bildirimleri dikkate alacaklarını açıkladı. Yapay zeka, güvenilirliğini sorgulatmaya devam ediyor.

shiftdelete.com

Haram sevdalara kapalı kalbim

Şevket ÇİFTÇİ

Haram sevdalara kapalı kalbim,
Nasuh tövbesini yaptım yaptım,

Temaşa ederim içine girmem,
Mana-yı harfîyle baktım bakalı.

Yaratılsa da dünya, insan için,
İnsan dünyası için yaratılmadı,

Bakışım nakışım hepsi Hakk için,
Mana-yı harfîyle baktım bakalı.

Bakışım nakışım hepsi Hakk için,
Nurdakilerin baktığı yere bakalı.

Göz öyle bir hasse ruha pencere,
Kâinat sarayı büyük şecere,

İbretle bakarım onun bir eserine,
Nurdakilerin baktığı yere bakalı.

İbretle bakarım onun bir eserine,
Mana-yı harfîyle baktım bakalı.

Otuz üç pencere otuz üç sözde,
Dizilmiş en büyük hasseler gözde,

Uzanır sonsuza dek onun gerçek özünde,
Nur'dakilerin baktığı yere bakalı,

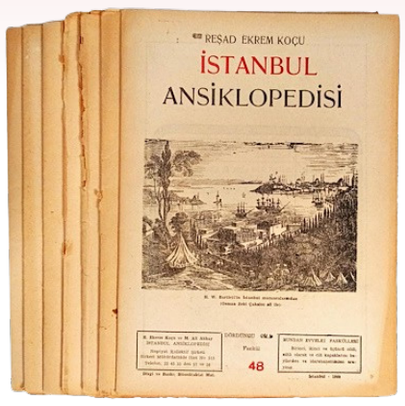
Uzanır sonsuza dek onun gerçek özünde,
Mana-yı harfîyle baktım bakalı.

Reşad Ekrem Koçu'nun İstanbul Ansiklopedisi bir tık uzakta

Tarihçi ve Yazar Reşad Ekrem Koçu'nun "Şehrin muazzam kütüğü" olarak nitelendirdiği İstanbul Ansiklopedisi dijital ortamdaki yerini aldı

Reşad Ekrem Koçu'nun İstanbul'u kelimelerle ölümsüzleştirdiği kapsamlı eseri, istanbulansiklopedisi.org adresinden dijital ortamda erişilebilir hale geldi.

Salt Araştırma ve Kadir Has Üniversitesi'nin ortaklaşa yürüttüğü bu projenin amacı, Koçu'nun yarım kalmış ansiklopedisinin G harfine kadar olan ciltlerini ve binlerce arşiv belgesini aynı alanda göstermek.

Bu dijital platform, İstanbul'un tarihine, coğrafyasına, mimarisine, edebisine, folklorüne ve kültürüne dair detaylı bilgileri sunarak, araştırmacılar ve tarihçiler için harika bir kaynak oluşturuyor. . İstanbul'un her köşesini ele alan bu eser, Koçu'nun hayranları ve tarih meraklıları için büyük bir fırsat sunuyor.

Usta kalem Beşir Ayvazoğlu'ndan yeni bir eser: 'Kemal'e ermek

Beşir Ayvazoğlu, Çiçek Hanımın Rüyaları isimli eserinin ardından Namık Kemal'i merkeze alan yeni eseriyle okuyucularının karşısına çıkıyor

Edebiyat dünyasının duayen ismi Ayvazoğlu, kaleminden çıkan her eseriyle okuyucularını büyülemeye devam ediyor. Özellikle biyografi alanında adını duyuran Ayvazoğlu, bu kez Nâmık Kemal'in izini sürüyor.

Yeni kitabında, Nâmık Kemal'in tarihte nasıl algılandığını ve yerleştirilemediğini sorgulayan Ayvazoğlu, üç bölüm ve yirmi alt başlıktan oluşan bu eseriyle farklı bir bakış açısı sunuyor. Kitabın başlangıcında Nâmık Kemal'in mezarını ele alan yazar, her bölümde Nâmık Kemal etrafında dönen farklı meselelere dikkat çekiyor.

Ayvazoğlu, eserde "Putları Kırıyoruz" kavgasından Cumhuriyet devrindeki edebiyatçıların Nâmık Kemal'e bakışına, yapılan ihtifallerden broşürler savaşına kadar birçok konuyu ayrıntılandırıyor. Bu kapsamlı çalışma, edebiyat tarihimizdeki önemli satır aralarını aydınlatıyor ve okuyuculara benzersiz bir okuma deneyimi sunuyor.

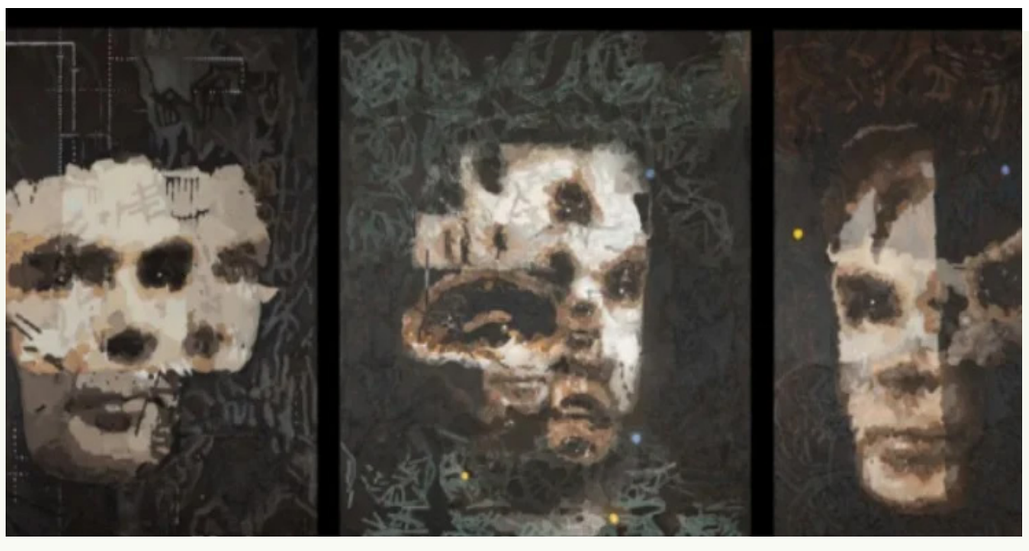
Bu eseri okumak için sabırsızlananlar, Ayvazoğlu'nun ustalıkla kaleme aldığı satırlarla edebiyat dünyasının derinliklerine yolculuk yapma fırsatını kaçırmamalı.

▶Karar

Robot imzalı tablo açık arttırmada satışa çıkıyor!

Sanat ve teknolojinin kesiştiği noktada büyük bir adım atıldı. Robot tarafından üretilen bir tablo, ilk kez büyük bir müzayede evinde açık artırmada satışa sunulacak.

Ai-Da'nın eseri, depresyon tablo konsepti etrafında şekillenirken, modern dünyanın karmaşıklığını ve insanın bu dünyadaki yalnızlığını ele alıyor. Robotların, insan duygularını sanata yansıtmadaki yetersizliği tartışıladursun, bu tablo sanat dünyasında büyük bir ilgiyle karşılandı. Özellikle depresyon gibi yoğun duyguların robotik bir bakış açısıyla nasıl resmedildiği merak konusu.

Ai-Da, adını tarihin ilk bilgisayar programcısı Ada Lovelace'ten alıyor ve tasarımını sanat dünyasında tanınan Aidan Meller üstleniyor. Robotun çizdiği depresyon temalı tablo, 120 bin ila 180 bin dolar arasında alıcı bulması bekleniyor.

Bu eserin açık artırmaya çıkması, sanat dünyasında depresyon tablo kavramına robotik bir yaklaşım getiriyor.

31 Ekim – 7 Kasım tarihleri arasında gerçekleşecek olan bu açık artırma, sanat dünyası için yeni bir dönemin başlangıcı olabilir. Robotların sanata katkısı, gelecekte daha büyük bir tartışma konusu haline gelebilir. Depresyon gibi insanı derinden etkileyen temaların robotlar tarafından işlenmesi, duygusal yetersizlik tartışmalarını da beraberinde getiriyor.

▶NTV

Ali KESKİN

İstikbal İslâmiyet ile ışıklanacak

"Geleceğimizde İslâm Var" yazarın Müslüman olmadan bir yıl önce kaleme aldığı bir kitaptır. Yazar, geçmiş deneyimleri ve bulunduğu farklı çevreler sayesinde İslâm ölçüleri ile çeşitli ideolojileri rahatlıkla kıyaslayabiliyor.

Fransa Komünist Partisi'nin başkanlığı, Stalin ile tanışması ve komünizme olan katkıları nedeniyle, komünizme dair tüm kitaplar yakılsa bile baştan yazabilecek bir kişi olarak görülen Rojen, metninde bir arayış içinde olduğunu net bir şekilde ifade ediyor. Bir zamanlar kendisine yöneltilen, "Beni komünist yapan neyse, Müslüman yapan da odur" sözleri, Rojen'in her araştırmasında İslam ölçülerini aradığını gösteriyor.

Kitapta İslâm hukukunun deniz hukuku gibi birçok alanda yaptığı katkılar öne çıkarken, yayıncı kuruluşun Avrupa'daki Müslümanların öncü hamlelerinin tanınmasında büyük payı olduğu notunu düşmesi dikkat çekiyor.

Ayrıca, kitabın, Roje'in Müslüman olmadan önceki durumu ile Batı'ya yönelik eleştirilerini öz eleştiri olarak okumak da mümkün. Örneğin, bilim ve fene katkı yapan Müslüman öncülerinin Batı bilim tarihinde sadece kendilerine mal edilmesini eleştiriyor. Ancak Roje, İslâm adına entelektüel düzeyde yüksek bir kitap yazsa da mezhepler konusunda yüzeysel bir yaklaşım sergiliyor; oysa fıkıh usulü, İslâm hukukunun oluşumundaki en önemli katkılardan biridir. Yine de, Hristiyan kültürü ile yetişmiş, komünizmi savunmuş ve Budizmi araştırmış biri olarak Müslüman olmadan önce yazdığı bu eserde büyük oranda isabetli olduğu söylenebilir.

Baranî

ÖMER MUHTAR

Senin adının şereftir, gölgendir senin heybet,
Senden yanadır zafer, sana layıktır elbet.
Sen ki çöller aslanı, sen Libya'nın Kaplanı...
Yankı bulur savletin göklerde ilelebet.

Korkmamıştır sen kadar kimseden Musollini.
Kaçar idi faşistler görselerdi gölgeni.
Trablusgarp, Berka, Cebelü'l - Ahdar, Zaviye...
Daha nice beldeye kazımıştın ismini.

Hayran idi ipini çeken cellatlar bile.
Adını haykırırdı gelip o Sahra dile.
Senle cesaret buldu bir milletin gençliği.
Vatan için can verdin Senusî erleriyle.

Nice sözde kahraman etmedi hâk-i pâyin.
Nice komutan gördük maskesi düşse hain.
Bir nebze olsun sana çekeydi ümeramız.
O dem, mah misali yükselirdi devlet û din.

Lakin ecel yelleri elbet uğradı bir gün.
Sen şehitsin yaşarsın sinemizde dün û gün.
Öyle şeyler gördün ki, katliam dense azdır.
Yenilmek, İtalyan'a elbette ki bir farzdır.
Ey taçsız sultan, sensiz yazlar dahi ayazdır.

Şaha kalkar Afrika mirasınla günbegün.
Ere durmak zulümdür, şehadet ise düğün.

Son sayımızda dizgi hatalı olarak çıkan "Ömer Muhtar" şiirini bu sayımızda yeniden istifadenize sunuyoruz